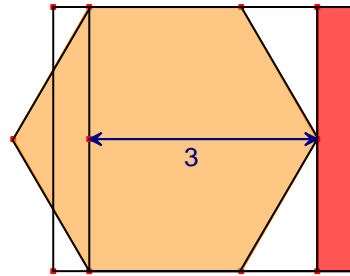

Problemes de Geometria per a l'ESO 316

3151.- En la figura hi ha solapats dos quadrats i un hexàgon regular.
Calculeu l'àrea total de la zona ombrejada.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

Siguen M, N els punts migs dels segments $\overline{AE} = \overline{BD}$

$$\overline{MC} = 3$$

$$\overline{AE} = \overline{KL} = \overline{AK} = c\sqrt{3}$$

$$\overline{RK} = c\sqrt{3} - 3$$

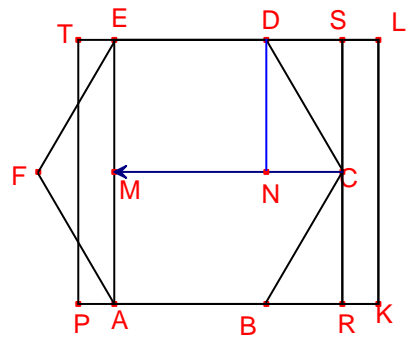
$$\overline{CN} = \frac{1}{2}c = 3 - c$$

Resolent l'equació:

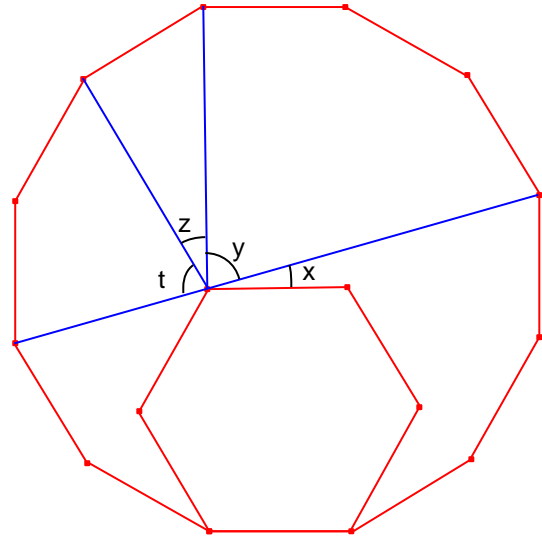
$$c = 2$$

L'àrea total és:

$$S_{total} = S_{ABCDEF} + S_{RKLS} = 6 \frac{\sqrt{3}}{4} c^2 + (c\sqrt{3} - 3)c\sqrt{3} = 3c^2 = 12$$

3152.- Sobre el costat d'un dodecàgon regular s'ha dibuixat un hexàgon regular. Determineu la mesura dels angles x, y, z, t

Solució:

Siga el dodecàgon regular $ABCDEFGHIJKL$ de centre O .

Siga l'hexàgon regular $ABMNPQ$

$\angle LAB = 150^\circ, \angle QAB = 120^\circ$

Aleshores, $\angle LAB = 300^\circ$

$\angle LAJ = 30^\circ$

Aleshores, A, Q, J estan alineats.

$\angle QAP = 30^\circ, \angle JAH = 30^\circ$

Aleshores, A, P, H estan alineats

$\angle ABP = 60^\circ, \angle ABI = 60^\circ$

Aleshores, B, P, I estan alineats

Considerem les diagonals $\overline{KE}, \overline{BH}$ que són perpendiculars i es tallen en el centre O .

$\angle HBI = 15^\circ, \angle AHB = 15^\circ$

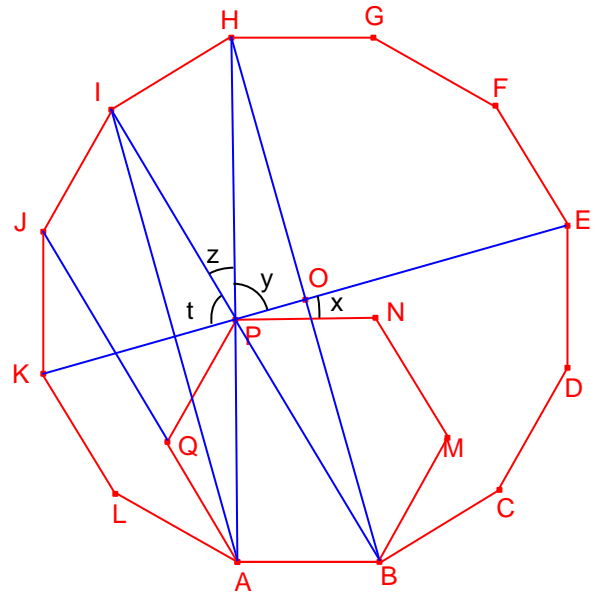
Aleshores, $\overline{BP} = \overline{HP}$, aleshores P pertany a \overline{KE}

$z = \angle APB = 15^\circ$

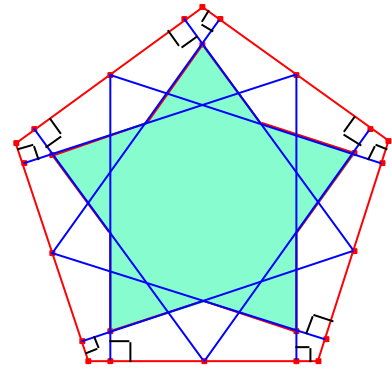
$$y = \frac{2 \cdot 30^\circ + 3 \cdot 30^\circ}{2} = 75^\circ$$

$$t = \frac{2 \cdot 30^\circ + 3 \cdot 30^\circ}{2} = 75^\circ$$

$$x = 90^\circ - y = 15^\circ$$

3153.- Determineu l'àrea de la zona ombrejada i l'àrea del pentàgon regular exterior

Solució:

Siga el pentàgon regular exterior $ABCDE$ de centre O .

$$\angle MKL = \angle UKV = 360^\circ - (108^\circ + 90^\circ + 90^\circ) = 72^\circ$$

$$\angle XWE = 360^\circ - (108^\circ + 108^\circ + 90^\circ) = 54^\circ$$

$$\angle WLK = 360^\circ - (108^\circ + 54^\circ + 90^\circ) = 108^\circ$$

$$\angle MLK = 72^\circ$$

El triangle $\triangle KLM$ és auri.

$$\text{Siga } \overline{KL} = 1, \overline{LM} = \Phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$$

$$\angle EOM = \angle MKO = 36^\circ$$

Aleshores,

$$\overline{OM} = \overline{KM} = \overline{LM} = \Phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$$

$$\angle EOD = 72^\circ$$

$$\angle NOM = 36^\circ$$

Aleshores, els triangles $\triangle KLM, \triangle MNO$ són iguals.

$$\angle MPN = 180^\circ - (36^\circ + 36^\circ) = 108^\circ$$

$$\overline{MN} = \overline{MP} = \overline{NP} = \frac{1}{\Phi}$$

$$\angle DYN = \angle YDN = 54^\circ$$

Aleshores:

$$\overline{YN} = \overline{DN} = \overline{LM} = \Phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$$

$$\overline{OD} = 2\Phi$$

L'àrea del pentàgon regular $ABCDE$ és:

$$S_{ABCDE} = 5 \cdot S_{AOE} = 5 \cdot \frac{1}{2} 4\Phi^2 \cdot \sin 72^\circ = 10\Phi^2 \cdot 2 \cdot \sin 36^\circ \cdot \cos 36^\circ =$$

$$= 10 \cdot \Phi^2 \cdot 2 \cdot \sin 36^\circ \cdot \frac{\Phi}{2}$$

$$S_{ABCDE} = 10 \cdot \Phi^3 \cdot \sin 36^\circ = 10 \cdot (2\Phi + 1) \sin 36^\circ$$

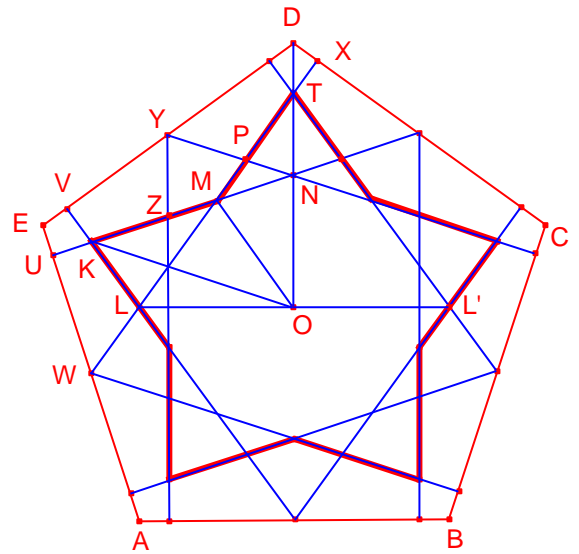
L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = 15 \cdot S_{KLM} + 5 \cdot S_{MNP} = 15 \cdot \frac{1}{2} \cdot \Phi^2 \cdot \sin 36^\circ + 5 \cdot \frac{1}{2} \frac{1}{\Phi^2} \cdot \sin 72^\circ$$

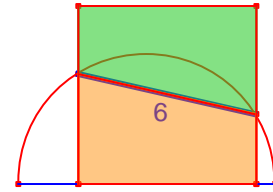
$$S_{ombrejada} = 15 \cdot \frac{1}{2} \cdot (1 + \Phi) \cdot \sin 36^\circ + 5 \cdot \frac{1}{2} \frac{1}{\Phi^2} \cdot 2 \cdot \sin 36^\circ \cdot \frac{\Phi}{2} = 5 \cdot (2\Phi + 1) \sin 36^\circ$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCDE}} = \frac{1}{2}$$

3154.- En la figura un segment de longitud 6 divideix el quadrat en dues parts iguals.
 Determineu l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$

Siga el segment $\overline{KL} = 6$

Siga P el punt mig del segment \overline{KL}

Per dividir el segment \overline{KL} el quadrat $ABCD$ en dues parts d'igual àrea. P és el seu centre.

$\overline{AK} = \overline{CL}$

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OP} = R$

Considerem la circumferència que conté la semicircumferència.

Siga M la projecció de L sobre el costat \overline{AD}

La recta AD talla la circumferència en el punt N .

$\overline{MN} = \overline{AB} = \overline{ML}$

Aleshores:

$\angle MNL = 45^\circ$

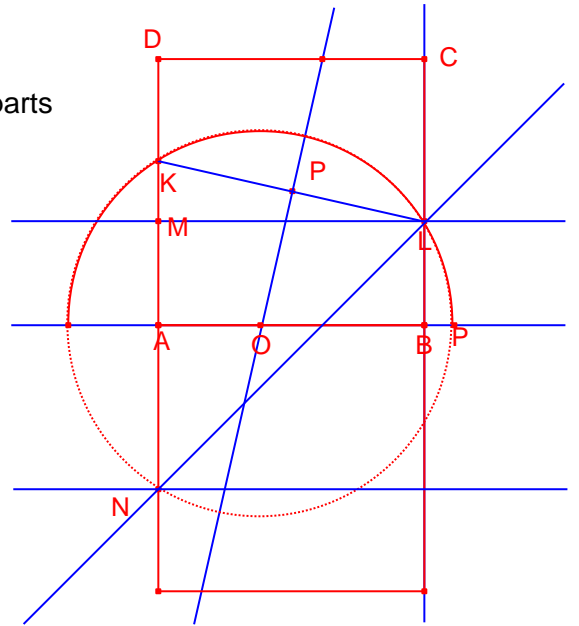
Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle KLN$:

$$\frac{6}{\sin 45^\circ} = 2R$$

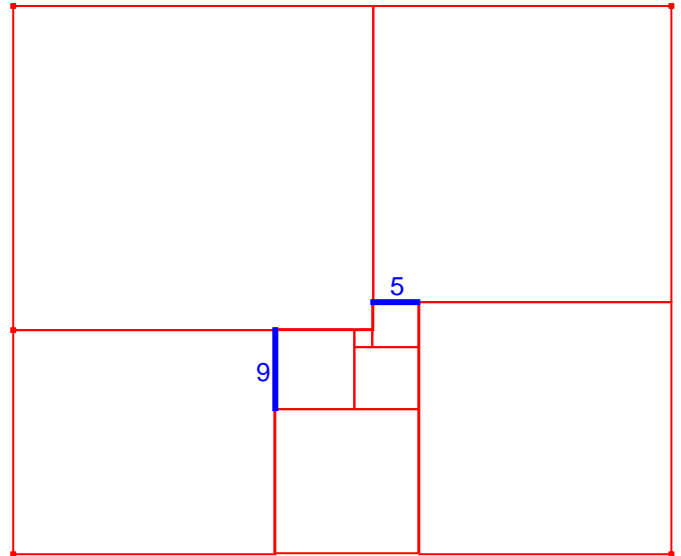
$$R = \frac{6}{\sqrt{2}} = 3\sqrt{2}$$

L'àrea del semicercle és:

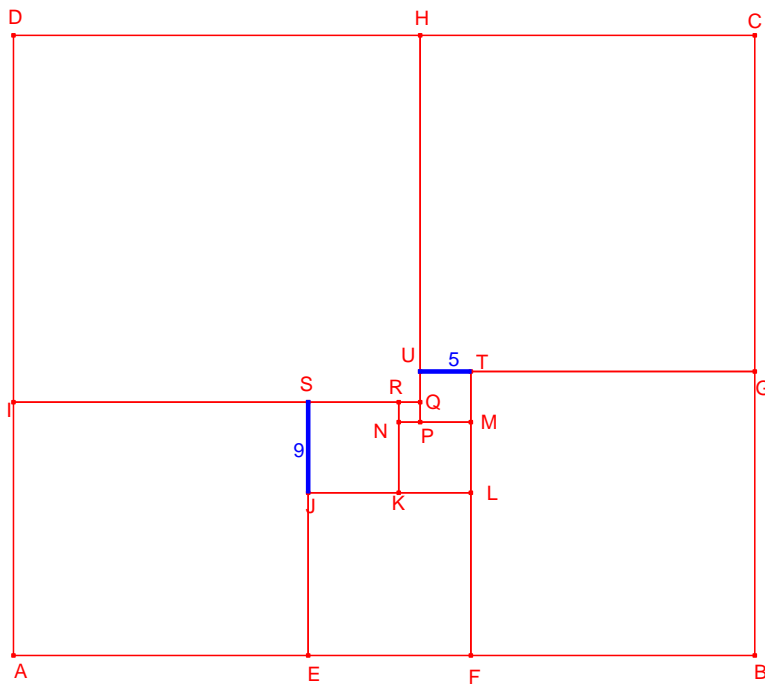
$$S = \frac{1}{2}\pi R^2 = 9\pi$$

3155.- En la figura, en un rectangle, hi ha 9 quadrats dos d'ells de costats 9, 5. Proveu que el llarg del triangle mesura 8 unitats més que l'ample.

Solució:

$$UT=5, JS=9$$

$$\text{Siga } a=RN$$

$$KN=9-1$$

$$JL=14+a$$

$$AE=23+a$$

$$IQ=ID=32+2a$$

$$AD=55+3a$$

$$FB=14+1+9-a+5=28$$

$$GC=33$$

$$BC=61$$

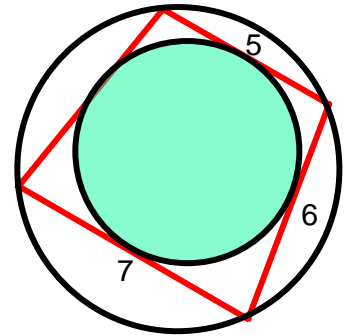
$$55+3a=61$$

$$a=2$$

$$AB=23+a+14+a+28=65+2a=69$$

$$AB=BC+8$$

3156.- Un quadrilàter té una circumferència inscrita i una altra circumscrita.
Tres costats consecutius del quadrilàter mesuren 7, 6, 5
Calculeu l'àrea dels dos cercles.

Solució:

Siga el quadrilàter $ABCD$ de costats $\overline{AB} = 7, \overline{BC} = 6, \overline{CD} = 5$
El quadrilàter $ABCD$ té una circumferència circumscrita de radi r , aleshores:

$$\overline{AB} + \overline{CD} = \overline{BC} + \overline{AD}$$

$$\overline{AD} = 7 + 5 - 6 = 6$$

Per tant, $\overline{AD} = \overline{BC} = 6$

$$\angle BAD = \angle ABC, \angle CAD = \angle CBD$$

$$\angle ABD = \angle CAB = \alpha$$

Anàlogament, $\angle CAD = \angle BCD = 180^\circ - \alpha$

Aleshores, $ABCD$ és un trapezi isòsceles.

Siga K la projecció de D sobre \overline{AB}

$$\overline{AK} = \frac{7-5}{2} = 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AKD$:

$$\overline{DK} = 2r = \sqrt{35}$$

$$r = \frac{\sqrt{35}}{2}$$

L'àrea del cercle inscrit és:

$$S_{\text{inscrit}} = \pi r^2 = \frac{35}{4} \pi$$

Siga R el radi de la circumferència circumscrita al quadrilàter $ABCD$.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BKD$:

$$\overline{BD} = \sqrt{35 + 6^2} = \sqrt{71}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABD$:

$$\frac{\overline{BD}}{\sin \alpha} = 2R$$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{35}}{6}$$

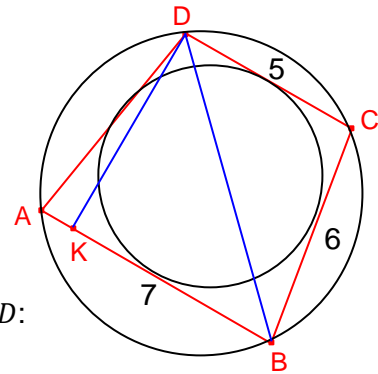
$$\frac{\sqrt{71}}{\frac{\sqrt{35}}{6}} = 2R$$

Resolent l'equació:

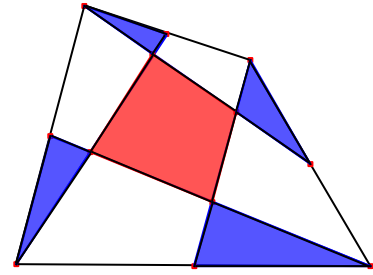
$$R = \frac{3\sqrt{71}}{\sqrt{35}}$$

L'àrea del cercle circumscrit és:

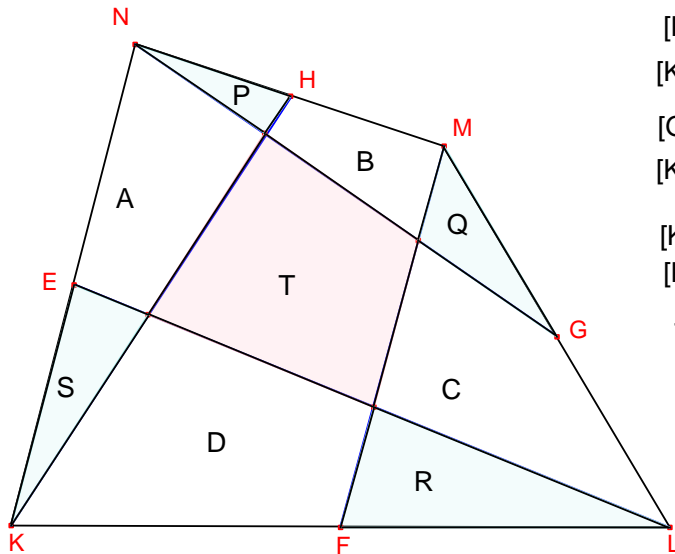
$$S_{\text{circumscrit}} = \pi R^2 = \frac{639}{35} \pi$$

3157.- En un quadrilàter convex s'han unit cada vèrtex en el punt mig del costat consecutiu.
 Proveu que l'àrea de quadrilàter interior és igual a la suma de les àrees dels quatre triangles.

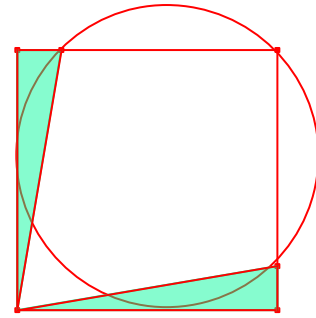

Solució:

$$\begin{aligned}
 [KHN] &= [KMH], [FLM] = [KFM] \\
 [KLMN] &= 2(P+S+A) + 2(Q+R+C) \\
 [GMN] &= [LGN], [EKL] = [NEL] \\
 [KLMN] &= 2(P+Q+B) + 2(S+R+D) \\
 [KLMN] &= 2 \cdot [P+Q+R+S] + A+B+C+D \\
 [KLMN] &= P+Q+R+S+A+B+C+D+T \\
 T &= P+Q+R+S
 \end{aligned}$$

3158.- La circumferència de la figura té radi 2 i és tangent a dos costats consecutius d'un quadrat i passa pel vèrtex oposat. Calculeu la suma de les àrees dels dos triangles ombrejats.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OC} = 2$.

Siga M el punt de tangència de la circumferència i el costat \overline{AD}

$$\overline{OM} = \overline{AM} = 2$$

$$\overline{OA} = 2\sqrt{2}$$

$$\overline{AC} = 2(1 + \sqrt{2})$$

$$c = \overline{AB} = \frac{\sqrt{2}}{2} \overline{AC} = 2 + \sqrt{2}$$

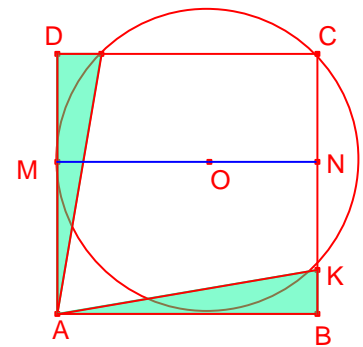
Siga N la projecció de O sobre el costat \overline{BC}

$$\overline{CN} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \overline{OC} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 2 = \sqrt{2}$$

$$\overline{BK} = c - 2 \cdot \overline{CN} = 2 + \sqrt{2} - 2\sqrt{2} = 2 - \sqrt{2}$$

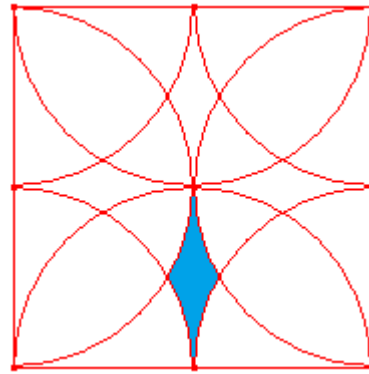
L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = 2 \cdot S_{ABK} = c \cdot \overline{BK} = (2 + \sqrt{2})(2 - \sqrt{2}) = 2$$

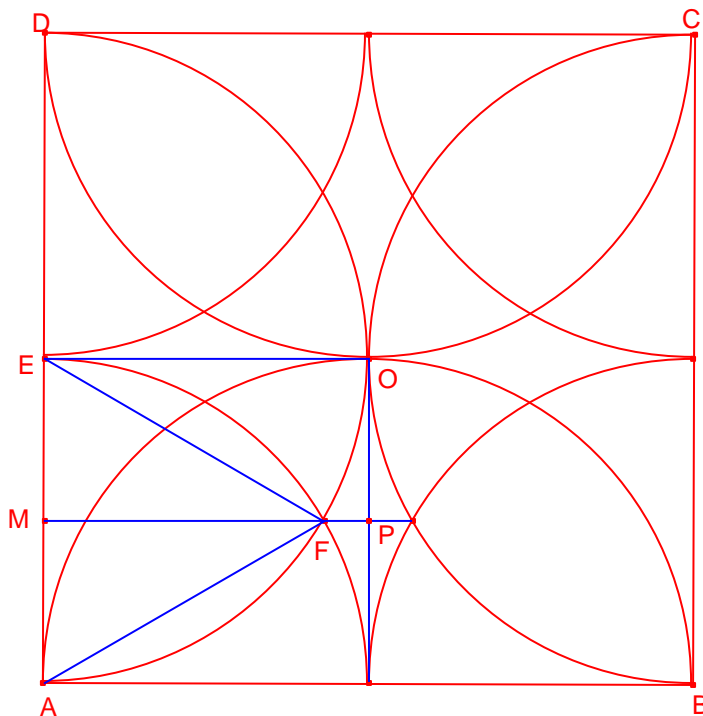

3159.- En un quadrat de costat 1 s'han dibuixat quatre semicircumferències i quatre quadrants.

Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre O i costat $\overline{AB} = 1$

Siga E el punt mig del costat \overline{AD}

Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

Siga F la intersecció del semicercle de centre E i el quadrant de centre A .

$$\overline{EF} = \overline{AF} = \overline{AE} = \frac{1}{2}$$

$$\overline{MF} = \frac{\sqrt{3}}{4}$$

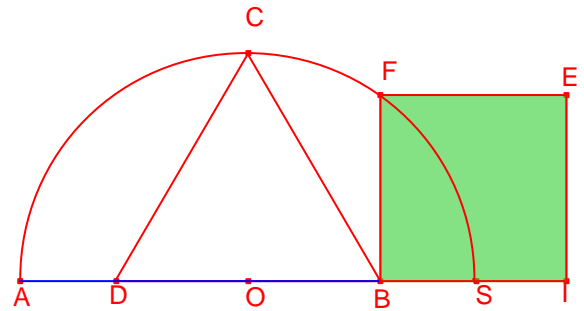
L'àrea ombrejada és igual a quatre vegades l'àrea del rectangle $MPOE$ menys l'àrea del sector de centre E , radi $\frac{1}{2}$ i 30° , menys l'àrea del triangle rectangle EMF

$$S_{\text{ombrejada}} = 4 \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} + \frac{1}{12} \pi \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^2 + \frac{11}{24} \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \right) = \frac{1}{2} - \frac{\pi}{12} - \frac{\sqrt{3}}{8} \approx 0.0217$$

3160.- El semicercle de la figura té radi 3.

$\triangle DBC$ és un triangle equilàter.

Calculeu l'àrea del quadrat $BIEF$.

Solució:

$$\overline{OC} = \overline{OF} = 3$$

$$\overline{OB} = \sqrt{3}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OBF$

$$\overline{BF} = \sqrt{6}$$

L'àrea del quadrat $BIEF$ és:

$$S_{BIEF} = 6$$